Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Російський імперіалізм відзначається особливою прикметою: це вміння зняти поневоленому народові голову так, щоб він цілував катові руку і дякував за визволення…
Йосиф СЛІПИЙ

15 (483)
10 квітня
2014 р.

Тижневик “Галицька Просвіта” * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ “Просвіта” ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма “ЛІК” * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ “Ідея Банк” МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЩОБ ПЕРШИМ БУЛО СЛОВО… НАШЕ

У ці тривожні дні розгулу сепаратизму на Сході й Півдні України намагаємось одержувати інформацію, як кажуть, з перших рук, підтримуючи зв’язок із тамтешніми просвітянами. І ось голова Луганської «Просвіти» Володимир Семистяга, оцінюючи сепаратистські провокації, наголошував на тому, що люди буквально зазомбовані російською пропаґандою і вірять у страшилки про озброєних бандерівців, які розгулюють вулицями українських міст, і що в активістів Майдану стріляли снайпери НАТО, і що із зарплат бюджетників і навіть шахтарів вираховуватимуть кошти на ремонт того ж Майдану, і що російськомовних українців жорстоко б’ють десь там у Львові чи Івано-Франківську… Дійшло до того, що людину у вишиванці та ще яка розмовляє українською сприймають мало як не ворога і дивляться чи бува не тримає вона за спиною сокиру… Чи не нагадує останнє 1918-ий рік, коли послана Леніним на Україну для знищення УНР банда Муравйова знищила у Києві тисячі містян лише за вишиванку й українське слово. Але ж маємо уже століття XXI, два десятиліття Незалежності. І ось така україноФобія у своїй країні. Зрозуміло, що це результати брехливої московської геббельсівської пропаґанди. Але де ж українська контрпропаґанда, якщо взагалі така є? Де інформаційна безпека держави?

Пригадується, як у перші роки Незалежності всі тішилися, що суспільство нарешті позбулося радянської ідеології, що Церкву від’єднали від держави, що ми нарешті вільні духовно. Але, як казав філософ Гегель, з водою вихлюпнули дитину. На жаль, не знайшлося державних мужів, які б переконали суспільство, що без державної національної ідеології міцну державу не збудуєш. Вона – той скріплюючий цементуючий розчин, який міцно єднає окремі блоки державної будівлі в єдине ціле.

Шкода, що попри старання окремих ентузіастів, груп і організацій, все ж окреслити національну ідею, ми ще не спромоглися. А час нагально квапить. Поразка в інформаційній війні не дає шансів на збройову перемогу на полі бою. Тут одним відключенням брехливих російських каналів не зарадиш, як і одномоментними відповідями на кожну російську брехню чи побрехеньку. Розуміючи необхідність адекватної пропаґанди, маємо говорити людям правду, одну тільки правду і нічого крім правди. А ще – створити механізм інформаційної безпеки України. Досить перебувати в позі страуса у час ворожого нападу. Бо мене дуже дивує запобігливість деяких посадовців і політиків перед сепаратистами: ми дамо вам усе, «чего изволітє». А вони «ізволять» те, що забажає Москва. Чи за це стояв Майдан і терплять усі українці сьогодні? Маємо розуміти, що Росія давно ввела свої порядки в духовну сферу, яка у нас так і залишається поза увагою, як, скажімо, екуменічний процес, який сьогодні так на часі.

А що ж «Просвіта», що може зробити кожен із нас? Голова ОО ВУТ «Просвіта», депутат Степан Волковецький на сесії облради запропонував відродити просвітянські акції на Схід, запрошення східняків на різдвяні та великодні свята. Має звучати там і наше правдиве слово, українська пісня, реалізовуватись добра справа. Бо ж давно мовиться: раз добром зігріте серце – вік не охолоне…

Богдан ВІВЧАР

ДУХОВНЕ

ДОРОГОЮ РОЗДУМІВ

Про вічне і минуще, про терпіння і жертовність, про гріх і покаяння, про смерть і воскресіння роздумували на Хресній дорозі, що минулої неділі відбулася в Івано-Франківську. Її очолив митрополит Івано-Франківський архієпископ Володимир Війтишин у співслужінні десятків священиків. Процесія Хресної ходи розпочалась від церкви Царя Христа та монастиря отців-василіян і завершилась біля архікатедрального собору Святого Воскресіння.

Для віруючих людей Хресна дорога Спасителя з хрестом на раменах на Голготу, Його страсті, розп’яття і смерть дає змогу наново пережити події двотисячолітньої давнини, глибше пізнати своє духовне єство і знайти своє місце у житті. Хрест несли священики, семінаристи, монахи і монахині, молодіжні спільноти, пластуни, вчителі, медики, військові, представники влади міста й краю. Цього року дорога Христа пригадувала всім ще й сучасне буття України: ґвалтівну Росії, економічну розруху, моральні досвідчення і випробування, й особливо – чин героїв Небесної сотні. А ще були роздумування про відповідальність людини за середовище, в якому вона побутує.

На завершення Хресної ходи в катедральному соборі Святого Воскресіння митрополит Івано-Франківський архієпископ Володимир відновив Акт посвяти українського народу під опіку Діви Марії й звершив чин віддання України під Покров Пресвятої Богородиці.

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

«Вгору серця-2014»

Молодіжна комісія Івано-Франківської архієпархії УГКЦ запрошує всіх талановитих людей взяти участь у духовному фестивалі «Вгору серця-2014», який пройде 2–4 травня ц. р. в Івано-Франківську.

Щороку довкола фестивалю об’єднуються композитори й виконавці, дорослі й дитячі хорові колективи, ансамблі, співаки, музиканти і всі, хто бажає прославляти музичною творчістю Господа.

Фестиваль має на меті глибше пізнання та популяризацію сучасних християнських традицій з усіх куточків України. Це також – численні незабутні зустрічі, співпраця митців, відкриття нових імен. Головна риса нинішнього духовно-пісенного заходу – унікальна можливість творчої реалізації молодого християнина.

А ще – піднесений святковий настрій.

Взяти участь у фестивалі можуть усі охочі. Для цього потрібно заповнити заявку до 15 квітня ц. р. на сайті фестивалю: vgorusercya.org.ua.

Небесна сотня в Брошневі-Осаді

В Брошневі-Осаді на Рожнятівщині з ініціативи ГО «Духовний майдан», який очолює керівник місцевої самооборони і депутат селищної ради Володимир Савчук, спорудили й освятили стаціонарний стенд пам’яті «Небесна сотня». Всі роботи виконали за громадські кошти, зокрема, завдяки фінансовій допомозі директора бази-філії ТОВ «Металінвест-СМЦ Західна Україна» Романа Марчука, приватного підприємця Зеновія Косара та жителя селища Володимира Сікори.

Українській армії – все, що маю

На рахунок Міністерства оборони України в рамках акції «Підтримай українську армію» на 3 квітня надійшло понад 80 млн. гривень від фізичних і юридичних осіб. Українці щиро віддають своєму війську дещицю.

«Пільги» закінчились?

В Івано-Франківську міські перевізники вирішили змінити «правила гри» в односторонньому порядку. Деякі з них відмовляються перевозити безплатно пільговиків з 10.00 до 16.00 всупереч рішенню міської ради. Вони мотивують свій крок тим, що значно зросли ціни на пальне і технічне оснащення транспорту. А ще виступають за підвищення ціни проїзду до 2 грн. 50 копійок. Хоч, як на нас, можливо, варто, щоб пільговики платили, скажімо, півціни.

Премія імені Лукавецького

Днями в Музеї мистецтв Прикарпаття відбулося вручення щорічної мистецької премії імені Ярослава Лукавецького в галузі архітектури, дизайну, образотворчого і народного мистецтва.

Цього року відзнаку вручено колективу архітекторів, конструкторів та будівельників за спорудження церкви Преображення Господнього в селі Гвіздець Надвірнянського району – архітекторові Ярославу Дяківу, конструкторові Івану Фігелю, інженерові-будівельникові Миколі Николюку.

У номінації «образотворче і народне мистецтво» перемогла Тетяна Павлик, автор численних графічних творів, виконаних за творами класиків української літератури, та за цикл акварелей «Дорогою додому».

Нагадаємо, що премія імені Ярослава Лукавецького є найвищою в області відзнакою за вагомий внесок у розвиток архітектури, образотворчого (живопис, скульптура, графіка), народного та декоративно-ужиткового мистецтва.

УКРАЇНА І СВІТ

НАТО НАМ ДОПОМОЖЕ

Північноатлантичний альянс відзначив 65-ту річницю свого заснування – 4 квітня 1949-го.

В селі Яблуниця Яремчанської міськради відбулася Міжнародна конференція «Партнерство з НАТО: спільне вирішення нових проблем. Східноєвропейський та Кавказько-Каспійські виміри». Організаторами її стали Івано-Франківські облдержадміністрація та обласна рада, Прикарпатський університет ім. В. Стефаника, донецькі міські громадські організації «Центр міжнародної безпеки», «Центр політичного моніторингу», «Центр інформації та документації НАТО в Україні». В Яблуницю завітали керівники центрів НАТО і представники академічних кіл із Грузії, Молдови, Казахстану та Росії.

Учасників заходу вітали перший заступник голови обласної ради Олександр Левицький та заступник голови облдержадміністрації Сергій Адамович.

Ключовою подією конференції став відеоміст зі штаб-квартирою НАТО (Брюссель, Бельгія), в ході якого з учасниками форуму поспілкувався заступник помічника генерального секретаря НАТО з надзвичайних безпекових викликів Джеймі Ши. Військово-політичний блок НАТО готовий підтримати Україну, зокрема шляхом надання допомоги українській армії, а також через проведення спільних навчань на території України. «НАТО ніколи не визнає незаконної анексії Криму. Крим є частиною України», – заявив Джеймі Ши. Важливо, що НАТО не сприймає пропозиції Росії щодо федералізації України. На думку пана Ши, такі речі не мають нав’язуватись іззовні.

Військова окупація українського Криму не просто відкрила очі цивілізованому Заходу на ґвалтівність намірів Кремля, а й консолідувала Європу і США в необхідності розвитку, зміцнення і поглиблення політичних, економічних, військових зв’язків у трансатлантичному вимірі.

АКЦІЇ

ЗА ЧИСТЕ ДОВКІЛЛЯ

Голова облдержадміністрації Андрій Троценко видав розпорядження, у якому йдеться про те, щоби провести в області до кінця березня і в квітні заходи з благоустрою територій в рамках щорічної Всеукраїнської акції «За чисте довкілля», зокрема 12 квітня – день благоустрою населених пунктів.

Подбати про це мають голови райдержадміністрацій, голови міст обласного значення разом із селищними, сільськими радами, керівниками підприємств, організацій та установ. Координацію роботи покладено на головного відповідального виконавця – департамент будівництва, ЖКГ, містобудування та архітектури облдержадміністрації.

Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації, обласному управлінню водних ресурсів, головному управлінню Держсанепідслужби в області, обласному управлінню лісового та мисливського господарства доручено координувати роботи щодо здійснення комплексу заходів, спрямованих на благоустрій, озеленення і приведення у належний санітарний стан населених пунктів та прилеглих до них територій, прибережних захисних смуг уздовж річок, полігонів для побутового сміття, створення зелених насаджень; служба автомобільних доріг в області має виконати ямковий ремонт покриттів доріг, профілювати узбіччя, полагодити бар’єрні огорожі, прибрати автошляхи та придорожні смуги; відокремленому підрозділу ВАТ «Івано-Франківська дирекція залізничних перевезень» – забезпечити прибирання прилеглих до залізничних колій територій.

У розпорядженні облдержадміністрації рекомендовано громадським об’єднанням та політичним партіям поряд з органами місцевого самоврядування широко залучати населення до наведення чистоти в містах, селищах, селах і на прилеглих до них територіях, прибирання річкових берегів, ліквідації несанкціонованих звалищ, посадки дерев і кущів, оновлення павільйонів автобусних зупинок, вказівних та інформаційних знаків, упорядкування цвинтарів, братських могил, меморіальних комплексів, місць почесних поховань.

Отож у суботу – загальнообласна толока.

ВИМОГА

ДІЯТИ ПРИНЦИПОВО І МУЖНЬО

Ветерани, як і всі українці, щиро переймаються ситуацією в Україні. Вони вболівали й усіляко підтримували Майдан, а тепер – українські Збройні сили. Але у них є претензії до політиків, до їхніх кроків і дій. Зважаючи на це Всеукраїнське об'єднання ветеранів звернулося до в. о. Президента України, голови Верховної Ради Олександра Турчинова, у якому зазначено: неприховане і неспровоковане втручання воєнщини Російської Федерації у внутрішні справи України суперечить фундаментальним нормам міжнародного права та загальновизнаним принципам співжиття держав. Воно не лише грубо порушує вимогу п. 7 ст. 2 Статуту ООН, який проголосив заборону «на втручання в справи, які належать до внутрішньої компетенції будь-якої держави», але й ст. 2, 3, 4, 6 і 11 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 31 травня 1997 року.

Українські ветерани переконані, що рішення про анексію Криму суперечать як Конституції АР Крим, Конституції України та її національному законодавству, так принципам і нормам міжнародного права, закріпленим у Статуті ООН, Декларації «Про принципи міжнародного права, які стосуються дружніх відносин держав у відповідності зі Статутом ООН» 1970 року, Заключному акті НБСЄ/ОБСЄ 1975 року, положенням інших міжнародних документів, включаючи заяву Голови Ради Безпеки ООН від 20 липня 1993 року, яка була одностайно підтримана всіма членами РБ ООН, в тому числі й Російською Федерацією. Росія знехтувала і положеннями Декларації «Про принципи міжнародного права», які стосуються дружніх відносин держав у відповідності до Статуту ООН 1970 року.

Ветерани підтримують звернення адмірала Ігоря Кабаненка, а з ним і сотень тисяч, мільйонів інших військових та цивільних патріотів. Він вимагає: «Досить відступати в підходах і діях! Розбронюйте мобзапаси, озбройте народ через леґітимні механізми і дайте йому можливість захистити себе, свої сім'ї і державу від московсько-фашистських окупантів! Ні п'яді рідної землі ворогові! Нехай вона горить в аґресора під ногами! Оголосіть Вітчизняну війну окупантам! Сформуйте Ставку Верховного Головнокомандування! Дійте, зрештою, і дайте можливість діяти людям!

Ми віримо у майбутнє відновлення рівноправних, приязних стосунків українського та російського народів. Правда на боці здорового глузду. Путіна чекає доля ще ганебніша, ніж доля Януковича. Але українському народові сьогодні як ніколи потрібна однозначно зрозуміла, принципова і мужня позиція лідерів. Путін піде настільки далеко, наскільки ми дозволимо йому піти. Відсутність опору збільшує апетити. Ніхто за українців українські справи вирішувати не буде. Якщо доведемо, що готові боротися, нам допоможуть й інші», йдеться у документі, який підписав голова ВОВ, голова Координаційної ради Всеукраїнського форуму захисту Української державності, член колеґії громадської ліґи «Україна–НАТО» Володимир ГУМЕНЮК.

* * *

На засіданні секретаріату обласного відділення ВОВ, де обговорювалась ситуація, пов'язана з російською аґресією в Україні, його учасники різко засудили вторгнення військ Росії та анексію української території – Криму. Водночас вони передали 1200 гривень власних коштів на потреби українського війська.

ГАРТ

КАРБ У СЕРЦІ Й ДУШІ

В Меморіальному комплексі «Дем'янів Лаз» пройшли виховні заходи для студентської молоді під гаслом: «За єдину і сильну державу». Вони зорганізовані зусиллями філії Музею визвольної боротьби ім. С. Бандери (директор – Я. Коретчук, завідувач філії – М. Фреїк), навчально-технічного центру при фізико-технічному факультеті ПНУ ім. В. Стефаника (декан – І. Гасюк, завідувач центру – Р. Ткачук), центру волонтерського руху цього ж вишу (співкоординатор – Д. Свінціцький) і обласної організації ГО «Патріот України» (голова – С. Сивачук) за духовної підтримки монастиря Святої Трійці в Дем'яновому Лазі УГКЦ (ігумен – о. Іван, в миру – Василь Коваль).

Спочатку в меморіальній каплиці відбулись Божественна Літургія і панахида за загиблими на Майдані, яку відправив ігумен монастиря в супроводі священиків: Ігоря Онищука, Василя Андрусяка й Антонія, ієромонаха монастиря. По завершенні богослужіння відбувся сеанс радіозв'язку з містами півдня і сходу України та Криму (Маріуполь, Харків, Херсон, Сімферополь). Далі учасники заходів і парафіяни могли оглянути експозицію музею «Дем'янів Лаз». А потім, розбившись на команди, хлопці й дівчата розпочали перший етап історико-краєзнавчої гри «Повстанськими стежками Чорного лісу» – радіорозвідку.

Метою цього етапу було навчання волонтерів сучасним засобам зв'язку. Набігавшись околицями урочища, команди успішно повернулись на базу, де переглянули любительський відеофільм «Похід на Чорногору», відзнятий викладачем кафедри фізики і хімії твердого тіла ПНУ ім. В. Стефаника Романом Ткачуком (зав. кафедри – професор Д. Фреїк). Опісля розпочався другий етап гри: вивчення і практичне застосування волонтерами прийомів активного самозахисту, який провів майстер рукопашного бою Роман Ткачук. Перші навики, отримані учасниками проекту під час тренінгу на лоні природи, вони закріплюватимуть і розвиватимуть далі у спортивному залі. Після спортивних занять учасники смакували ароматним чаєм із карпатських трав, яким їх почастував завідувач музею. Він також розповів юнакам і дівчатам про ідеолога українського націоналізму, уроженця Маріуполя, росіянина Дмитра Донцова, полум'яне українське серце якого перестало битись 30 березня 1973 року.

Перепочивши, юні захисники Вітчизни попрямували до лісу, де пройшов наступний етап їхньої підготовки – правила виживання в лісових умовах і будівництва криївок та схронів. Після завершення цих занять всі частувалися гречаною кашею, яку приготували інструктори з організації «Патріот України». Увечері добровольці у Меморіальному комплексі отримали Боже благословення і пастирські настанови від отця-ігумена Василя Коваля. Після молитви приклалися до мощів християнських святих. На завершення пом'янули нинішніх українських героїв, запаливши на сходах храму 104 свічки як символи незабуття їхньої жертовності задля торжества свободи й незалежності соборної Української держави.

Михайло ФРЕЇК,
завідувач МК «Дем'янів Лаз»

ТАК ДУМАЮ

ЯК УТИХОМИРИТИ МАНІЯКІВ...

Коли злодійський авторитет не може вжити своїх злочинних «понятій» для досягнення своєї мети, тоді він вдається до дипломатії. Цей перескок від злочинних до нібито пристойних шляхів бандитизму злодійський жарґон росіян зафіксував у вислові **брати на «понял»**. Цей образний зворот сформувався з живої мови: переконуючи свою жертву, злодій після ряду арґументів питає: «Понял?», гадаючи, що це питання впливає на психіку фраєра і сприяє його поступливості. Цей акт переконання упертого фраєра окреслює мовний зворот **брати на «понял»**.

Володя Путін, коли почав свій похід за відродження єдиної Росії в кордонах чи-то 1914, чи-то 1990 року жодного разу сам не звертався до американського президента.

І раптом маєш: сам цар звернувся до президента Америки з пропозицією. Вивести війська з Криму? Та ні! Цього не дозволяє «русская ідея». Путін просить Захід допомогти йому розчленувати Україну, щоб, боронь Боже, Москва не повторила помилки Верховної Ради СССР і не включила до єдиної Росії західні області України: Галичину, Буковину, Закарпаття, Волинь. Верховна Рада СССР дала маху 1939 року: Це ж треба! Приєднала бандерівські землі до матушки Росії!

Жіріновській із Путіним просять Захід допомогти Москві ліквідувати українську незалежність. Не більше, не менше.

Оце так московські урки **беруть на «понял»** фраєрів Заходу. Хоч це те саме, якби «Союз войовничих безвірників СССР» звернувся до папи римського з пропозицією ліквідувати Римську Церкву. Чи ж не є це доказ, що у кремлівських урків не всі вдома або, як тепер кажуть, дах поїхав?

Чи не має Вільний світ думати, як укоськати маніяків раз і назавжди?

Як Гітлера, Чаушеску, Каддафі та Януковича.

А людство позбавити вічного страху.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ВИБОРИ-2014

ПЕРЕЛІК

ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВИБОРЧИХ ОКРУГІВ, УТВОРЕНИХ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАЧЕРГОВИХ ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 25 травня 2014 року

Територіальний виборчий округ № 84

Центр – місто Івано-Франківськ.

Територіальний виборчий округ включає: місто Івано-Франківськ (з населеними пунктами Івано-Франківської міської ради).

Територіальний виборчий округ № 85

Центр – місто Тлумач.

Територіальний виборчий округ включає: Городенківський, Тисменицький, Тлумацький райони.

Територіальний виборчий округ № 86

Центр – місто Калуш.

Територіальний виборчий округ включає: Галицький, Калуський, Рогатинський райони; міста Бурштин, Калуш.

Територіальний виборчий округ № 87

Центр – місто Долина.

Територіальний виборчий округ включає: Богородчанський, Долинський, Рожнятівський райони, місто Болехів (з населеними пунктами Болехівської міської ради).

Територіальний виборчий округ № 88

Центр – місто Надвірна.

Територіальний виборчий округ включає: Верховинський, Надвірнянський райони; місто Яремче (з населеними пунктами Яремчанської міської ради).

Територіальний виборчий округ № 89

Центр – місто Коломия.

Територіальний виборчий округ включає: Коломийський район; місто Коломия.

Територіальний виборчий округ № 90

Центр – місто Снятин.

Територіальний виборчий округ включає: Косівський, Снятинський райони.

РАХУНКИ

ГАЗ ДОРОЖЧАЄ

Національна комісія з державного реґулювання у сфері енерґетики (НКРЕ) оприлюднила нові роздрібні ціни на газ для населення. Платити більше за блакитне паливо побутові споживачі почнуть уже з 1 травня, якщо рішення НКРЕ пройде держреєстрацію в Мін'юсті України.

Зокрема, ціна газу для мешканців багатоквартирних будинків, які використовують газ для приготування їжі та підігріву води, з травня становитиме 1,182 грн. за кубометр за умови наявності газового лічильника. Тим, у кого лічильників немає, плату за газ нараховуватимуть згідно з встановленою нормою за дещо вищою ціною – 1,299 грн. за кубометр.

Для мешканців багатоквартирних будинків та особняків, які використовують газ для приготування їжі, нагрівання води та опалення житла, ціна блакитного палива буде різною залежно від обсягів його споживання. Найменше – 1,089 грн. за кубометр – газ коштуватиме для тих, хто за рік використовує не більше ніж 2,5 тис. кубометрів і має лічильник (без лічильника – 1,299 грн. за кубометр). Під цю категорію платників потрапляє, власне, чи не більшість мешканців міських багатоповерхівок із автономним опаленням.

А про те, наскільки зростуть видатки родин, скажімо, можна міркувати на підставі такого порівняння. Сім'я, яка живе в двокімнатній квартирі з автономним опаленням і в лютому використала 265 кубометрів газу за тарифом 0,7254 грн. заплатила ПАТ «Івано-Франківськгаз» 192,23 грн. Тепер же за такий самий обсяг блакитного палива доведеться викласти на 96,35 грн. більше – 288,60 грн., пише газета «Галичина».

Ціна газу для тих споживачів, які за рік використовують його до 6 тис. кубометрів, становитиме 1,788 грн. за кубометр за наявності лічильника. Без лічильника – 1,965 грн. Найдорожче газ обходитиметься тим, хто спалює на побутові потреби понад 6 тис. кубометрів блакитного палива. Таким споживачам доведеться платити по 3,645 грн. за кубометр, якщо є лічильник, та по 4,011 грн. – якщо лічильника немає.

Попри все, доведеться, зрештою, і треба, економити. Економія – це теж засіб боротьби з окупантами.

Н. К.

ВАРТО ЗНАТИ

ПЕРЕРАХУНОК ПЕНСІЙ ПРАЦЮЮЧИМ ПЕНСІОНЕРАМ

Законом України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» № 3668, який набрав чинності з 01.10.2011 р., збережено право працюючих пенсіонерів на перерахунок пенсії з урахуванням страхового стажу, набутого після призначення пенсії (пункт 4 статті 42 Закону 1058).

Перерахунок пенсії здійснюватиметься:

а) за наявності у пенсіонера не менш як 24 місяців страхового стажу після призначення (попереднього перерахунку) пенсії незалежно від перерв у роботі. У цьому разі враховуватимуть заробітну плату (дохід), з якої обчислено пенсію.

б) за бажанням пенсіонера можна здійснити перерахунок пенсії з урахуванням заробітку, одержаного після призначення (попереднього перерахунку) пенсії. У цьому разі заробітна плата визначатиметься із застосуванням показника середньої заробітної плати (доходу), який враховувався під час призначення (попереднього перерахунку) пенсії.

Доцільність перерахунку пенсії з урахуванням і стажу, і заробітної плати, одержаних після призначення (попереднього перерахунку) пенсії, визначають спеціалісти Фонду в кожному конкретному випадку. Це зумовлено тим, що в разі перерахунку пенсії з урахуванням заробітної плати, одержаної після призначення (попереднього перерахунку) пенсії, будуть застосовуватися норми статті 28 в редакції Закону 3668 щодо збільшення страхового стажу для визначення мінімальної пенсії за віком та відповідного підвищення пенсії за страховий стаж для жінок – понад 30 років, а для чоловіків – понад 35 років. А в разі якщо перерахунок пенсії проводиться тільки з доданням стажу, вимоги до нормативного стажу відповідно статті 28 не змінюються і залишаються на рівні 20 років для жінок та 25 – для чоловіків.

Для працюючих пенсіонерів виплати у зв'язку зі зростанням прожиткового мінімуму перераховують після звільнення з роботи. Зазначений вище порядок перерахунку пенсії не поширюється на пенсіонерів, яким призначено пенсію за вислугу років на умовах, передбачених Законом України «Про пенсійне забезпечення», та які не досягли віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

ДО ДЖЕРЕЛ

ДВА КОЛЬОРИ НА ПОЛОТНІ...

Йде весна, літо. Кожен із нас хоче, щоб його одяг виглядав елеґантно, навіть ошатно. Це дуже добре. І якщо звернутися до літератури, газетних статей наших днів то дізнаємось, що естетиці одягу наші предки та світові вчені, модельєри надавали великого значення ще в давнину.

Так, свого часу Йоан Золотоустий звертав увагу на розумне, виважене ставлення до одягу. Він зауважив, що надмірна розкіш у одязі заважає виявитись природній людській красі.

Кожному відомо, що одяг захищає людське тіло від холоду, спеки, дощу. Одяг вирізняє: а) релігійні ознаки; конструктивні, декоративно-художні, знакові, а також способи його носіння; б) статеву знаковість костюма, як дорослих, так і дітей. Розширенням одягу від талії до низу, для жінок підкреслювали силует, пропорцію. В одязі жінок основну роль виконували художньо-декоративні засоби. Риси урівноваженості, спокою жіночій фігурі надав значний за площею поясний одяг. Про десятки інших факторів можна дізнатися, читаючи «Символіку народного костюма».

Із XIV ст. з'являється манера часто міняти одяг, тобто мода. Захоплення гардеробом, так як іншим багатством, веде до послаблення уваги до своєї душі. Як подає література, людина, мов дерево, якщо її ідеал угорі (Бог), тягнеться своїми думками й почуттями вгору, а коли тягнеться до багатства – згинається донизу.

Просвітяни пропонують, як можна без витрат великих коштів своїми руками зі смаком освіжити свій навіть ношений одяг. Тому заходьте в «Просвіту», поділіться своїми думками, своїм досвідом щодо унікального мистецтва народної графіки української нації, яким є вишивка.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ,
просвітянин

ЧАС ШЕВЧЕНКА

ПРОРОЧА СВІЧА

В професійно-технічних навчальних закладах краю проводяться тематичні заходи з відзначення 200-річчя Тараса Шевченка, на яких лейтмотивом оживає поетичне слово українського Пророка.

На базі ВПУ № 7 Калуша НМК ПТО в Івано-Франківській області провели Шевченківські літературні читання у рамках засідання обласної методичної секції викладачів української мови і літератури ПТНЗ.

Відкрили дійство методист НМК ПТО Я. В. Скиба та керівник обласної методичної секції – викладач-методист ВПУ № 21 З. Б. Рудик.

З вітальним словом до учасників читань звернулись директор ВПУ № 7 В. І. Мельник, заступник директора з навчально-виробничої роботи М. Ф. Стефанів. Вони разом із педагогами навчального закладу виконували твори Тараса Шевченка.

Насиченою змістовно та емоційно була програма заходу. Проведено нестандартні бінарні уроки з української літератури з історичним супроводом (А. Є. Шипова, В. В. Тартаковський) та з української мови з елементами німецької мови (Л. Я. Босович, Б. В. Дзюбак) з використанням ІКТ на уроках.

Продемонстровано цікаві тематичні мультимедійні презентації, зокрема, виставки-огляди «Мов лики святих, проступають Шевченкові думи», «Шевченко очима учнів» (Н. В. Каралаш); матеріали науково-пошукової роботи членів гуртка етнографічного музею училища «Скульптурна Шевченкіана рідного краю» (І. М. Тимів).

Учасники заходу відвідали літературно-мистецьке дійство «Торкнуся серцем імені твого – і стане небо наді мною вищим...», де поезії Шевченка звучали різними мовами (Л. М. Петрів, А. Є. Шипова), оглянули навчально-методичну базу кабінетів гуманітарних дисциплін, виставки творів Т. Г. Шевченка, тематичних навчально-виховних методичних розробок, учнівських стінгазет, Шевченкових світлин, якими наче дихає весь навчальний заклад. Вразив присутніх талант майбутнього кухаря Сергія Малинки, який експромтом за кілька хвилин намалював портрет молодого Шевченка.

Під час засідання круглого столу, де теж звучало поетичне Шевченкове слово, учасники обмінювалися досвідом роботи з проведення Шевченкіани у своїх професійно-технічних навчальних закладах та ділилися враженнями від побаченого у ВПУ № 7 Калуша. Відзначали високий організаційно-методичний рівень, змістовність, креативність, професійність заходів, наскрізь пройнятих Шевченковим словом і духом.

Учасники Шевченківських читань висловили вдячність дирекції, педагогічному та учнівському колективам ВПУ № 7 Калуша за відмінну організацію та створення умов для проведення Шевченківських читань.

Ярослава СКИБА,
методист НМК ПТО в Івано-Франківській області, член правління ІФ МО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка

МЕДІА-ПРЕЗЕНТАЦІЯ «У МАЙБУТТЯ ІЗ МОЛОДДЮ ІДЕ ПРОРОК ЗОРІ»

Нині постать Тараса Шевченка на часі. Його творчість всотано в генетичну канву патріотичного духу народу. Маємо пророка, який і через двісті років є поводирем для українців, духовним стрижнем народу, хто живить національну ідею.

Шевченка як особистість, його багатогранну спадщину й маловідомі сторінки життя розкрила бібліотекар читального залу обласної бібліотеки для юнацтва Людмила Ковальчук в медіа-презентації «У майбуття із молоддю іде пророк зорі», яка відбулася в рамках Всеукраїнського тижня юнацької книги «Шанує Тараса велика родина».

Старшокласники школи № 5 дослідили ті сторінки Шевченкіани, що залишаються поза шкільною програмою, але є цікавими й такими, що спонукають учнів до самостійного вивчення біографії Шевченка, його творчої і духовної спадщини. В основі презентації – розповідь про долю особистих речей Т. Шевченка, їхнє збереження друзями й шанувальниками творчості поета-пророка: Г. Честахівський, брати Лазаревські, а також родина меценатів і колекціонерів Тарнавських.

В Україні поряд із поетичною спадщиною Тараса відома і художня спадщина. Про створення і діяльність перших музеїв, присвячених Т. Шевченку, про директора Київського будинку-музею Т. Г. Шевченка Андрія Терещенка та його дружину Любину, які зберігали й доглядали експонати в часи війни, про історичну Шевченкіану під час презентації довідалися учасники заходу.

В обласній бібліотеці для юнацтва розгорнуті книжково-ілюстративні виставки: «Скульптурна Шевченкіана Прикарпаття» та «У кожній думці Кобзаря живе могутня Україна».

Н. К.

ВІДГОМІН ЛИХОЛІТЬ

ХТО ЗБЕРІГ МЕНЕ НА ЦІЙ ЗЕМЛІ...

Було це ще за Польщі. Поляки завезли в села Хлібичин, Молодків, Голосків, Струпків та інші польські сім'ї і виділили їм землі. Тому багато українських родин після аґітації вербівника виїхали в поліські ліси Рівненської області. Там наша родина жила в присілку перед лісом. Коли почалася війна, прибули німці. Перше, що вони зробили – спалили всі хати в присілку.

Якось мама почула шум, гуркіт, поглянула у вікно, – а сусідня хата горить. Гукнула до дітей, щоб бігли всі в ліс, а сама побігла у стайню забирати корову. Тварина почула вогонь і стала на диби, мама її тягне, а німці зі зброєю в руках, наставленою на неї, з'явилися на порозі. Мама кинула корову й попри них поспішила у хату, схопила мене на руки і втекла.

У лісі знайшли місце, де могли б спати. Наламали гілля, постелили на землю, так само укладали гілля під голови і ними накривались. Наступного ранку мама послала сестру, щоб принесла зі згарища пшениці, з надією зварити їсти. Сестра повернулась без нічого, бо пшениця згоріла на попіл. Удень зі мною на руках мама йшла у село дістати молока й проситися, щоб прийняли нас жити.

Села ще не були пограбовані, багато сімей тримало по 6–8 корів, свиней. Мама ставала на поріг зі мною на руках і просила дитині молока, а ґаздиня націджує відра, візьме порожнє горня й каже: «Видиш, нема молока». Заплаче мама й відповість: «Дай Боже, аби й ти не мала!». Ділились бідні, які тримали одну корову. Ніхто не хотів прийняти до себе жінку з п'ятьма дітьми.

Вдень приходили німці й усе забирали, а вночі – з лісу, бо всі хотіли їсти. Так ми жили до снігу й морозу. Знайшли притулок у такої ж жінки з п'ятьма дітьми. З лісу принесли хворого на тиф повстанця, і від нього всі набрались тифу. Звелася на ноги першою старша сестра і на колінах повзла з черпаком до бочки з квашеними буряками, підповзала до кожного з нас і поїла. Померла баба. Не було кому викопати яму. Хтось підніс два снопи, куди її поклали, зв'язали і так поховали. Дивуюся, як ми всі вижили без хліба, молока, їжі, ліків – тільки на буряковому квасі.

* * *

У наших селах отаборились німці; приходили, гнали сестер чистити картоплю, копати окопи.

Одна сестра була з 1929 року, інші – з 1931-го та 1941-го.

На деревах лісовики повирізали слова: «Смерть комуністам», «Смерть зрадникам», «Смерть німцям»... Німці, як дочитувались, що їм смерть, ставали жорстокими. Насамперед всюди шукали євреїв, називаючи «Юд». Почали їх звідусіль звозити, змушували копати ями. Серед убитих багато падало ще живих, стогін долинав із могил ще кілька діб. Німці скликали людей, роздавали одяг. Принесла й сестра щось додому. Та хоч ми були голі й голодні, мама заставила повернути все назад.

Там, де ми жили, пролягала «лінія фронту», відбувалися жорстокі бої, часто доводилось двічі-тричі на день утікати. Старші брати і сестри раненько вставали і розбігалися, а мама зі мною не бігла, а відставала. Мама згадувала, що я завжди міцно припадала до її грудей і ні разу не заплакала, наче щось розуміла. Ще тоді старі жінки казали, що я щаслива у Бога, бо в маму не влучила жодна куля.

Бої посунулися далі, а ми повернулись на згарище, взялися будувати хату: носили з лісу дерева, розбирали бункери й будували. Навіть з однією жінкою вимурували піч.

...Я стала на ноги, й почали залишати мене вдома одну. Всі розходились по селах у пошуках їжі. Та життя моє не стало кращим: старші били мене, дражнили. Згадую, кричали: «Чорна, чорна!». Тоді я сідала, розглядала ноги, руки, пальчики і думала, що я такою чорною народилась. Скільки пам'ятаю: ми всі їли з однієї каструлі, мене відтісняли, а коли мама не бачила, то й по чолі ложкою дадуть, і я завжди голодна з плачем виходила.

Пам'ятаю, що була три рази бита від мами: спершу коли вона десь роздобула мило і взялась мене купати. Мило заходило в очі, я кричала й виривалась, за що добре дістала. Другого разу старші сказали, що візьмуть мене ковзатись на лід, а оскільки не було у що мене ні взути, ні одягти, то залишили. Дивилась я на них так у вікно, що його розбила. Повернулась мама, кричала, а потім відлупцювала. Втретє – я почула, що мама десь ховає яйця, які збирають па Пасху й пила їх так, що всі потовкла.

Найстрашнішою була для мене зима, бо я щодня плакала і просила хліба, а старші дражнили: «Підскоч до стелі й дістанеш хліба...» Зрозуміло: про те, що існує солодке, я не знала.

Зате була так загартована, що холоду не відчувала. Коли мама мене накривала, то ноги горіли вогнем, і я потихеньку, щоб інші не почули, по одній нозі витягала назовні.

Закінчилась війна, повертались додому ті, хто залишився живим: один вуйко – з війни, другий – з Німеччини, з роботи. Та ніхто у дитинстві мене не пожалів, не приголубив, не поцілував – усім я була зайва. Весна, літо, осінь були моїм спасінням. З настанням весни я завжди йшла в ліс і там знаходила собі їжу: трави, листя, ягоди, гриби – все перепробувала. Ввечері поверталась додому. Старші кричали на мене, що вовки вже підходять до хат, кількох дітей схопили, а я цілий день одна у лісі.

І до нашої хати підбігав вовк. Як тепер чую крик брата: «Вовк! Вовк!». Усі вибігли, вхопили що було під руками – звір утік у ліс.

Тато не повернувся. Ніколи в житті я не сказала слово «тату» і він мене не знав.

Мама почула, що тим, хто має малих дітей, влада дає допомогу. Взяла мене на руки й понесла в район, щоб показати, бо я ніде не була записана. Чиновник сказав мамі, що я німецька дитина – на таких допомогу не даємо!

І за всі радянські роки я так і не мала ніякої допомоги від влади.

В 1947 році ми виїхали на Прикарпаття. Пам'ятаю, як їхали товарним потягом, який віз дерево. Мене передавали з рук на руки на вагон з деревом.

Привезла нас усіх мама в село, звідки виїхала ще дівчиною. І продовжилось для нас життя трагічне, жорстоке і страшне...

Повертаючись спогадами у минуле, думаю: як я вижила, як виросла, як вивчилась? Хто мене оберігав на цій землі, щоб я не заблукала, не втопилась у торф'яних болотах, збираючи журавлину, не померла від голоду, побоїв, знущань, холоду, хвороб? Напевно, ангел Божий...

Так минули мої перші п'ять з половиною років «щасливого» дитинства в поліських лісах...

Марія БОЄЧКО,
м. Коломия

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

ОДНА РОДИНА

Браття й сестри, з півдня та зі сходу,
Хто підмовив вас на хибний крок –
Провокатор юдиного роду,
Чи якийсь приблудний лжепророк.

Ми ж з споконвіків одна родина,
Котру прагне всяк занапастить, –
Не шматуйте рідну Україну,
Їй і так мов сироті щастить.

Скиньте із очей тяжку полуду,
А з душі північні чари злі, –
Не піддайтесь на нову облуду,
Свіжосфабриковану в Кремлі.

Та не бійтесь перемін у владі,
За які стояв Євромайдан,
Щоб покласти край свавіллю, зраді,
Й не купався в золоті тиран.

І в цю мить історії скорботну,
Доленосний для Вкраїни час,
Пом'яніть добром Небесну сотню.
І кримчан, що полягли й за вас!

Степан ДАСЕВИЧ

САКРАЛЬНЕ

В ОБРАЗ БОЖИЙ І ПОДОБУ...

Після інтронізації нового правлячого архієрея Коломийсько-Чернівецької єпархії УГКЦ єпископа Василія Івасюка в катедральному соборі Преображення Христового Коломиї відбулося відкриття виставки сакрального мистецтва «Відкуплений», яка стала початком заснування музею ікони в Коломиї.

У відкритті виставки взяв участь глава УГКЦ блаженніший Святослав, який привітав присутніх із важливою мистецькою подією та благословив її.

Понад сто пам'яток ікономалярства, дерев'яної скульптурної пластики та ручних літургійних хрестів стали доступними для широкого загалу. Більшість із них зібрані й збережені колишнім архієреєм Коломийсько-Чернівецької єпархії УГКЦ Миколаєм Сімкайлом (1952–2013). Багато з них ще за життя владики були представлені на Всеукраїнських та реґіональних виставках.

Це лише дещиця з колекційного загалу, об'єднана однією тематикою під назвою «Викуплення». Створені вони впродовж XVIII, XIX і XX століть. Вражають мистецькою довершеністю ікони на тему Страстей Христових: «Тайна вечеря», «Христос у терновому вінку», «Страсний Христос», «Жінки-мироносиці біля гробу Господнього», «Взяття Христа під варту», «Зняття з хреста». Всіх їх відзначає високе професійне виконання та глибоке духовне наповнення.

Є тут твори сакральні, виконані народними майстрами. Понад півсотні творів в експозиції виставки – із сакральної пластики. Це здебільшого фігури Христа з розп'ять, різьблені літургійні хрести.

Окремим розділом в експозиції представлені так звані російські ікони, позначені своєрідними стильовими рисами.

Н. К.

ПАМ'ЯТЬ

У Народному домі села Бортники, що на Тлумаччинні, відбулися урочистості, приурочені вшануванню пам'яті Небесної сотні – «Пам'ять про вас вічна...», які підготували художній керівник Оксана Зюзяк, директор Народного дому Володимир Слободян, сільський бібліотекар Наталія Громадюк.

ЛИНУЛА МОЛИТВА ДО НЕБЕС

Зі сльозами на очах бортниківчани сприймали поетичні рядки про героїв, які віддали свої життя на вівтар України. Члени «Молодої «Просвіти», розповідали присутнім про трагічні події на Майдані, жертовність простих людей, що піднялися по всій Україні проти режиму Януковича, аби відстояти справедливість і волю на рідній землі...

Жителі села мали можливість побачити ті знаряддя терору – металеві кийбити, якими беркутівці з озвірілою жорстокістю били мирних протестувальників – чоловіків, жінок, дітей. Таку виставку організувала у Народному домі Оксана Олексин.

Свічки пам'яті, запалені бортниківчанами у честь Небесної сотні, й молитва стали даниною шани героям, які з небес посилають нам добру енергію і приклад великої любові до України. Небесна сотня навічно залишиться у вдячній пам'яті сучасних і прийдешніх поколінь.

Галина СЛОБОДЯН, *сільський голова с. Бортники Тлумацького району*

На фото: Жителі с. Бортники під час вшанування пам'яті Небесної сотні

ІНТЕРВ'Ю З ПРИВОДУ

ПОЧИНАЙ ЖИТТЯ З КНИГИ

2 квітня ми відзначили Міжнародний день дитячої книги. Це свято співпадає з днем народження відомого казкаря Ганса Християна Андерсена. На його книжках виховувалось чимало поколінь. Наша розмова – з поетесою, журналісткою, членкинею обласної організації «Жіноча громада» Мартою Войцехівською.

М. Б.: Пані Марто, хотілось би почути роздуми про роль книги і слова сьогодні, і, зокрема, у вихованні підростаючого покоління. Адже маємо тривогу, що наші діти і внуки більше засиджуються біля комп'ютера, ніж біля книги?

М. В.: Фраґментарно скажу про кілька речей. Живемо в час швидкого розвитку інформаційного суспільства. Саме в цій духовній інтелектуальній царині життя зараз ведуться війни правд і неправд. Тому слово та інформація мають не просто вагу, а місію зберегти свою первозданну сакральну суть. Є тільки дві дороги до й від Бога і слова. Якщо в такому контексті порівняти значення книги, дитячої зокрема, то саме вона береже національне обличчя народу, що було причиною знищення її як усього українського впродовж віків.

Нині окупований наш інформаційний простір. І маємо гіркі плоди. Менше одного примірника національної друкованої продукції припадає на одного українця. Тоді як у тій же Росії – 4–5 примірників, в Білорусі – 6–7, в Європі – 5–8. У цивілізованому світі багато років діють нульові ставки податку на книгодрукування. А в Україні це 20 відсотків податку, як на товар. І, гадаю, стратегічною політикою окупанта була відсутність української державної політики в цій сфері, бо, зрозуміло, нема книги, газети, пісні українською мовою – нема українця.

Окрім того, навіть найкраща книга, яких таки чимало народилося за роки незалежної України, поки за ціною не доступна пересічному українцеві. Тому наш шлях національного розвитку й відродження триває. І після революції гідності, після жертв, відданих за свободу, віриться, що в нас, українцях, таки вже зародився новий ген: бажання жити вільно у правді думок і вчинків, у любові та справедливості

І треба мати відвагу журналістові, письменникові ставати на прю перед кодексом професійним і моральним. І книга – все-таки вища планка вимог. Саме в книгах світ зберіг свій шлях розвитку, досвід поколінь і, що важливо, свої національні риси. За книгами наших геніїв, пророків, етнографів, істориків ми знаємо себе і світ знає нас, українців. Тому якщо повернутися до розмови про роль книги, то варто говорити найперше про важливість прищеплювати молодому поколінню традиції цінування книги як джерела знань і процесу читання загалом, як основи духовного та інтелектуального розвитку. Наступний акцент, який важливо усвідомлювати: людині належить любити, шанувати весь світ, але що варта людина, яка не любить, не шанує рідну землю, материнську мову, культуру і традиції свого краю, свого народу. Тому пошана до рідного – це первинне. Ці риси також має книга і в широкому контексті національного книгодрукування. Суспільству слід дбати, щоб настільними книгами юних українців були добрі книги, суголосні з Біблією і Кобзарем.

М. Б.: У вашому творчому доробку – шість книжок. Всі вони для дорослого читача. І ось з'явилася «Посиденьки для маленьких».

М. В.: Власне, що стосується дитячої книги. Перед її авторами стоять завдання такі ж, або ще вищі, як і перед авторами книг для дорослого читача. Це пошук цікавого, корисного, повчального, але через доступні образи, мову. Дитяча книга – це не ілюзія, а дійсні мрії, які мають збуватися, реальні уроки життя, які мають засвоюватися юним читачем, це пошук, це питання, на які треба відповідати. Власне, читачі мене зрозуміли і запросили до слова і як журналіста, і як автора дитячої збірочки «Посиденьки для маленьких» – дебютної для мене, однієї з шести написаних мною загалом. Я мала кілька зустрічей з вихователями дошкілля, в колективах дитсадків, де вже презентувала цю книгу. І, як з'ясувалось, дитяча книга дуже потрібна нашому маленькому читачеві.

Розмовляла ***Михайлина БОДНАР***

ПОКУТСЬКА ОЛІМПІАДА

ЮНІ ЗНАВЦІ БІБЛІЇ

Розвиток духовного світу школяра передбачає вивчення курсу «Основи християнської етики», який розвиває в дітей добро, милосердя, працьовитість, безкорисливість, співчуття та прагнення до досконалості й гармонії зі світом і собою. У роботі вчителів Снятинщини переважають інтерактивні форми: уроки-роздуми, уроки-спостереження, уроки-бесіди, уроки-диспути, уроки-екскурсії. У ході проведення таких уроків учні початкових класів мають можливість глибше пізнати закони Божі, готовність бути в майбутньому добрими громадянами України.

Отож важливою формою духовно-морального виховання дітей стала олімпіада «Юні знавці Біблії», яка вперше була проведена в приміщенні Снятинської ЗОШ I–III ступенів ім. В. Стефаника. В олімпіаді взяли участь 98 учнів із 29 загальноосвітніх навчальних закладів району.

Організатори олімпіади (методисти РМК – Ольга Стрипчук, Віталія Юрійчук) прагнули підвищити інтерес дітей до систематичного читання Біблії та спонукати їх будувати свою поведінку на християнських моральних цінностях.

До конкурсних випробувань входили виконання малюнка або аплікації на біблійну тематику, написання тесту на знання Святого Письма та декламування вірша або виконання пісні, що прославляють Бога. Цікаві напрацювання показали учні Красноставської, Олешківської, Підвисоцької, Княженської, Будилівської, Снятинської № 2, Снятинської школи-інтернату, Джурівської, Зібранівської, Тулуківської загальноосвітніх навчальних закладів.

Учні Максим Михасюта (Заболотівська ЗОШ), Марія Драган (Красноставська ЗОШ), Наталія Столярчук (Снятинська ЗОШ № 2), Андрій Курильчук (Джурівська ЗОШ) показали добрі знання Святого Письма.

Переможцями олімпіади «Юні знавці Біблії» стали:

Першокласники

Віталіна Москалик – І місце (Зібранівська ЗОШ I–II ступенів);

Віталій Дмитрук – ІІ місце (Тулуківська ЗОШ I–II ступенів);

Надія Пашковська – ІІІ місце (Орелецька ЗОШ I–II ступенів);

Другокласники

Христина Семенюк – І місце (Джурівська ЗОШ I–III ступенів);

Олександра Дарій – ІІ місце (Орелецька ЗОШ I–II ступенів);

Влад Іванчук – ІІІ місце (Іллінецька ЗОШ I–III ступенів);

Третьокласники

Івання Фроляк – І місце (Белелуйська ЗОШ I–II ступенів);

Аліна Кулаєць – ІІ місце (Княженська ЗОШ I–III ступенів);

Микола Попадюк – ІІІ місце (Прутівська ЗОШ I–III ступенів);

Четвертокласники

Марія Драган – І місце (Красноставська ЗОШ I–II ступенів);

Максим Михасюта – ІІ місце (Заболотівська ЗОШ I–III ступенів);

Денис Лукашевич – ІІІ місце (Завальська ЗОШ I–II ступенів).

Отже, справжнє виховання полягає в тому, щоб моральний ідеал добра, правди, честі, духовної праці ожив у кожному маленькому серденьку дитини.

Ольга СТРИПЧУК, *методист Снятинського РМК*

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ЛІДА

Погляньте, будь ласка, на карту давньої Грецької чи пізніше Візантійської імперії – і ви знайдете там край, що носить назву Ліда (Лідія). Розташований він на півострові Мала Азія. Вихідці з Лідії називалися колись лідіянами, що згодом стало звичним власним найменням Ліда (для черниць – Лідія).

Прізвищ це найменння принесло нам небагато: Лідчук, Ліденко, Лідянко, котрі, одначе, дехто схильний вважати за похідні від слова лід.

СЕРГІЙ

В останньому сторіччі ім'я Сергій ввійшло до ряду досить поширених. Примандрувало воно до нас із давньої Римської імперії, де чимало родин носили його як родове найменння – Сергіус. Дехто з лінґвістів розшифровує те найменння, як високий, високопоставлений, вельмишановний.

Ім'я має чимало цікавих форм: Сергій, Сяргей, Сергєй, Серго, Серж та ін. Слов'яни носять багато прізвищ, утворених на основі цього імені, скажімо: Сергієнко, Сергіїв (Сергєєв), Сергіюк, Сергійчук, Серьогін (від російської пестливої форми Серьога).

ЯКІВ

У більшості країн Європи ім'я Яків відоме з найдавніших часів. У різних мовах воно набрало неоднакових, часто дуже далеких форм: Іоаков, Яков, Яків, Якуб, Бенджакоб, Якоб, Якобус, Джекоб, Жак, Джек тощо. Це ім'я має також досить незвичне гніздо похідних, пестливих та здрібнілих форм, які інколи майже нічим не нагадують свого першовзірця: Яшко, Яша, Як, Якуш, Куш, і навіть Куба. Ім'я Яго, яке носить один із персонажів Шекспірівського «Отелло», теж є формою Якова.

Ім'я Яків дуже широко розповсюдилося серед селян. У Франції, наприклад, ім'я Жак було навіть синонімом слова селянин. Звідси, до речі, й виникла назва селянського повстання – Жакерія. Ім'я Жак споріднене також із назвою одягу – жакет, котрий свого часу носили французькі селяни – «жаки».

Ім'я це походить із єврейської мови. Одні з учених перекладають його, як хитрий, інші – як підбурювач, а ще дехто (Л. Успенський, В. Цєнковський і ін.) – як п'ята, п'ятка або той, хто хапає за п'яту (першого сина), той, хто йде в слід Бога. Ніхто, однак, наскільки відомо з доступних українських, російських, польських, чеських, румунських та німецьких джерел, не подає самого слова – першооснови в семітській транскрипції (написанні), що, звичайно, утруднює перевірку розшифровки.

Яків породив безліч прізвищ: Яковенко, Якович, Якубів, Якубсон, Джекобзон тощо. Одна із форм імені «Skobel» (Скобель) є, здається, пращуром відомого у нас російського прізвища Скобелєв. Популярне в Іспанії найменння Діас теж є певним відповідником нашого Яковенко (бо Діас є, власне кажучи, варіантом скорочення двох слів Сант-Яго (святий Яків).

У РАМКАХ ПРОГРАМ «ПРОСВІТИ»

ХРЕСТИКОМ, НИЗИНКОЮ, МЕРЕЖКОЮ, БІСЕРОМ...

При міському об'єднанні товариства «Просвіта» організовуються гуртки з вивчення технік народної вишивки.

Заняття проводяться з 1 квітня щосереди в «Світлиці» (2-ий поверх, кімн. № 17) з 15.00 до 16.00 – для учнів, студентів та всіх охочих.

У просвітянському товаристві ви зможете поповнити свої знання, підібрати орнаменти, поспілкуватися з цікавими людьми.

Запрошуємо всіх охочих.

Довідки за тел.: (03422) 2-57-91.